

LOPPURAPORTTI

Hankkeen toteuttaja: Centria ammattikorkeakoulu

Hankkeen nimi ja hanketunnus: Kalajoen Hiekkasärkät sata vuotta matkailua 34202

Yhteenvedo hankkeesta

Kalajoen Hiekkasärkät on yksi Suomen merkittävimmistä ja suosituimmista kesämatkailukeskuksista, jossa turismilla on pitkät perinteet. Matkailijoita on liikkunut Hietapakoilla jo 1800-luvun lopulta lähtien. Alueen valttina ovat alusta lähtien olleet meri ja laajat hiekkarannat. Tänä päivänä Hiekkasärkkien matkailussa on jälleen meneillään uusi kasvun kausi, kun alueelle investoidaan ja rakennetaan voimakkaasti. Hankkeen tavoitteena olikin juhlia matkailukeskuksen pitkää historiaa isomman tapahtuman merkeissä. Hankkeen vastuullinen toteuttaja oli Centria ammattikorkeakoulu ja yhteistyökumppaneina toimivat Kalajoen matkailuyrittäjät. Mukana hankkeessa olivat myös Keskipohjanmaa konserni, Kalajoen kaupunki ja KPO. Hankkeen keskeiset toimenpiteet olivat puolitoistapäiväisen, Maailman matkailupäivälle ajoitetun juhlaseminaarin ja iltajuhlan järjestäminen, audiovisuaalisen aikamatkan tekeminen ja käsikirjoittaminen. Alueesta tehtiin myös kirjoitettu ja kuvitettu historiikki, joka aikamatkan kanssa löytyy myös verkosta. Alusta lähtien oli selvää, että tapahtuman kohderyhmä olisi valtakunnallinen, toki painopiste lähimaakunnissa. Hankkeen kokonaisbudjetti oli noin 28 000 €.

Hankkeen tavoitteet:

a) Ylemmän tason tavoitteet, joiden osa hanke on

Hanke toteuttaa Manner-Suomen maaseutuohjelman toimintalinjaa Maaseutualueiden elämänlaatu ja maaseudun elinkeinoelämän monipuolistaminen.

b) Tämän hankkeen tavoitteet

Hiekkasärkät 100 vuotta matkailua -hankkeella pyrittiin tekemään tunnetuksi Kalajoen ja Hiekkasärkkien pitkää matkailuhistoriaa ja tekemään sitä tunnetuksi paitsi paikallisesti ja alueellisesti, myös valtakunnallisesti. Tavoitteena oli myös vahvistaa alueen yleistä tunnettuutta, mainetta ja brändiä, vahvistaa alueen yrittäjien me-henkeä, luoda uusia verkostoja, saada uusia ideoita ja näköaloja markkinointiin ja tuotekehitykseen ja erityisesti paikallisesti saada perspektiiviä toiminnalle. Yleisempi tavoite on ollut alueen historian esilletuominen ja sen hyödyntäminen esim. koulujen paikallistuntemuksen opetuksessa ja kotiseututyössä. Hankkeen yksi tavoite on ollut vahvistaa paikallisidentiteettiä.

Hankkeen toteutus:

a) Toimenpiteet

Hankeidea esitettiin Centriasta ensimmäisen kerran jo tammikuussa 2012, jolloin Matkailun koulutusohjelman opettaja Sari Alajoki oli yhteydessä Kalajoen matkailusta vastaavan viranhaltijan Esa Siirilän (HSOY:n toimitusjohtaja/sivistystoimenjohtaja) kanssa. Kalajoen kaupunki suhtautui asiaan myönteisesti. Kyselykierroksen tuloksena idea sai myös melko laajaa kannatusta keskeisiltä alueen yrittäjiltä ja hanketta päätettiin lähteä viemään eteenpäin. Mukaan lähtivät Hotelli Sani, Dyyni Dancebar, Hotelli Rantakalla, Hiekkasärkät Oy, Tapion Tupa, femEmare, Kalajoki Golf, Merisärkkä ja myöhemmin

mukaan tulivat Lokkilinna ja Kalajoen keskusvaraamo. Hiekkasärkkien yrittäjien kanssa pidettiin useita suunnittelu- ja ideointipalavereja sekä hankkeen alussa että sen kestäessä. Lisäksi hankkeessa olivat mukana merkittävällä panostuksella Keskipohjanmaa konserni ja pienemmällä KPO. Keskipohjanmaa konsernin kanssa yhteistyömuodoksi sovittiin medianäkyvyys ja oma Hiekkasärkät 100 -liite, joka jaettaisiin Keskipohjanmaa -lehden mukana.

Tapahtuman ajankohdaksi valittiin Maailman matkailupäivän 27.9. ajankohtaan sijoittuva viikko (24.-30.9.2012). Seminaarin ajankohdaksi tuli 27. ja 28.9. ja iltatilaisuuden 27.9. Tapahtumaviikolle yritykset ja yhteisöt saivat järjestää omia tilaisuuksiaan.

Projektipäällikkö ryhtyi keräämään materiaalia sekä toteutettavaa aikamatkaa, historiikkaa ja valokuvanäyttelyä varten. Valokuvia ja muuta asiaan liittyvää materiaalia etsittiin mm. lehti-ilmoituksen ja kotisivujen avulla. Sitä saatiinkin sekä yksityisiltä (mm. Ilmari Kiannon tyttäreltä Raija-Liisa Kiannolta) että yrittäjiltä, Kalajoen kaupungilta ja kotiseutuyhdistykseltä. Materiaalia löytyi myös Keski-Pohjanmaan liiton arkistosta, paikallislehden toimituksesta, Maanmittauslaitoksen arkistosta Oulusta, Ylen arkistosta ja mm. Lampaansyöjät -elokuvan oikeudenomistajalta. Kalajoen kirjastolla oli mittava kokoelma matkailuun liittyvää materiaalia esitteistä lehtiin ja kesäliitteisiin. Projektipäällikkö kävi läpi myös aihetta sivuavaa kirjallisuutta ja muuta painettua materiaalia, kuten Kansalliskirjaston digitaalista sanomalehtikirjastoa 1800-luvun sanomalehtien osalta. Kalajokinen yksityishenkilö antoi käyttöömmme myös vanhaa kaitafilmimateriaalia 1960-luvulta. Historiaosuutta varten haastateltiin myös muutamia jo eläköityneitä matkailun vaikuttajia ja entisiä matkailuyrittäjiä. Materiaalin keräämisessä ja haastattelussa avustivat myös muutamat yrittäjät.

Multimediaesityksen ja hankkeen ja tapahtuman www-sivuston toteuttajaksi tarvittiin alan ammattilainen, tekijäksi valittiin Centriasta keväällä 2012 valmistunut mediatekniikan insinööri Tuomas Jussila ja hänen Hämärämedia -yrityksensä (suunnittelu, käsikirjoitus, kuvaus, skannaukset, kuvamuokkaukset, animaatiot, koostaminen ja nettivideon editointi, www-sivut, päivitys ja ylläpito, mainosjulisteet). Hankkeen kotisivut avattiin juhannuksen alla 2012 (www.hiekkasarkat100.fi, sivut poistettu kesäkuussa 2013). Sitä ennen hankkeelle oli luotu myös Facebook -profiili. Hankkeelle suunniteltiin myös oma logo (Annelia Oy), jota käytettiin myös kaikessa markkinoinnissa. Annelia toteutti myös julistevalokuvanäyttelyn 10 julisteen graafisen ilmeen.

Seminaaria varten ryhdyttiin miettimään esiintyjiä. Useiden vaihtoehtojen ja tiedustelujen tuloksena pääesiintyjiksi valittiin (Speakersforumilta) Madventuresin pojat Riku ja Tunna (joille myönnettiin seminaaria edeltävänä päivänä Valtion tiedonjulkistamispalkinto). Muiksi esiintyjiksi lupautuivat tulemaan oululaisen pelifirma LudoCraftin kalajokislähtöinen perustaja, FT ja tj. Tony Manninen, Italian Gardalla luksushotellia pyörittävä suomalaissyntyinen Jaana Nakari sekä MTV3:n Pariisin kirjeenvaihtaja Helena Petäistö. Kolme viimeksi mainittua lupautuivat projektipäällikölle esiintymään maksutta, mikä sopi rahoittajan toimesta leikattuun esiintyjäbudjettiin. Seminaarilaksi päätettiin valita Hotelli Sani, koska paikka tilojen ja muiden puitteittensa takia sopi tarkoitukseen parhaiten. Hotelli Sanin johtaja Minna Tontti lupasi tarjota seminaarivieraille lounaan ja buffet -tarjoilun iltatilaisuudessa. Tilaisuus oli osallistujille maksuton. Iltatilaisuuden esiintyjiksi valittiin paikallinen duo Roslander & Kääntä ja solistiksi Anne Vihelä. Seminaarin ajaksi vuokrattiin Centrialta ja Lumivision -yritykseltä Aikamatka -videon esitystä varten tarvikkeet. Seminaarin kutsulistaa ryhdyttiin työstämään myös hyvissä ajoin, asian tiimoilta tehtiin yhteistyötä yrittäjien ja Kalajoen kaupungin ja muutamien yksityishenkilöiden kanssa. Listalle pyrittiin löytämään keskeiset matkailuorganisaatioiden ja muiden mahdollisten sidosryhmien

**RIESKA
LEADER**

valtakunnalliset, alueelliset ja paikalliset edustajat. Postitse lähetettiin painettuja kutsuja 200 kpl. Seminaariin osallistui noin 200 henkilöä.

Esiintyjien lisäksi seminaariohjelmaan yhdistettiin opastettu bussikiertoajelu Hiekkasärkkien matkailualueella, bussin sponsoroiti Kamusen liikenne. Seminaaripäivien ja iltatilaisuuden ajan Sanin ravintolassa näytettiin nonstop-pina Aikamatka -videota ja esillä olivat myös julistenäyttely ja vitriini, jossa oli esillä Hiekkasärkkien historiaan liittyvää muuta materiaalia.

Myös yritykset osallistuivat omilla tapahtumillaan viikon ajan, mm. Kalajoki Golf, Dyyni ja Merisärkkä. Artema oli järjestänyt alueelle taidenäyttelyn, Rantakalla juhli omaa 40-vuotista taivaltaan näyttelyn merkeissä ja Mtsähallitus/Meriluontokeskus näytti vanhoja Kalajokiaiheisiä Ylen ohjelmia tiloissaan.

Tapahtumaan liittyen järjestettiin ”Minun Hiekkasärkkäni” -kirjoituskilpailu, josta ilmoitettiin sekä tapahtuman www-sivuilla että paikallislehden ilmoituksen kautta. Osuuskauppa KPO lahjoitti voittajalle 200 € arvoisen lahjakortin ja Kalajokiseutu -lehti 5 reppua.

Tiedotus:

Tapahtumasta on tiedotettu valtakunnallisissa Hyvinvointiverkoston tiedotteessa ja Matkailun ja elämystuotannon OSKEN klusteriohjelman kotivujen tapahtumakalentereissa, kuten myös Kalajoen ja Kalajoen matkailun tapahtumakalentereissa. Hiekkasärkkien yrittäjiä ja muita sidosryhmiä ja yhteistyökumppaneita on pidetty sähköpostitse ajan tasalla koko hankkeen ajan ja myös sen jälkeen.

Ensimmäinen sähköpostikutsu ja tiedotus tilaisuudesta postitettiin 21.8. Tämän jälkeen lähetettiin vielä kaksi muuta postitusta. Listalla oli useita satoja tahoja ympäri Suomea. Myös Kalajoen ja Ylivieskan yrittäjäyhdistykset tiedottivat jäseniään tapahtumasta.

KP-24 -sivuilta linkitys kesän ajan hankkeen sivuille. Keskipohjanmaa -lehden Hiekkasärkät 100 -liite jaettiin 19.9 Keskipohjanmaan ja Kalajokilaakson välissä, jakelu 65.000 kpl.

Mediassa tapahtuma huomioitiin lähes 30 lehti-, verkkolehti- ja radiojutun muodossa.

b) Aikataulu

Toteutusaika 23.4.-31.12.2012

c) Resurssit

Hankkeen resurssina oli projektipäällikkö, matkailun harjoittelija Päivi Priuska, Centrian taloushallintohenkilöstö ja hankkeen yhteistyökumppanit: matkailuyrittäjät, Keskipohjanmaa konserni, Kalajoen kaupunki ja ihmiset, jotka luovuttivat omaa materiaalia hankkeen käyttöön.

d) Toteutuksen organisaatio

Hankeorganisaatioon kuului projektihenkilöstö ja yhteistyökumppanit, kuten Kalajoen kaupunki, matkailuyrittäjät ja keskeisenä myös Tuomas Jussilan Hämärä digimedia, jonka kanssa projektipäällikkö pystyi toteuttamaan joustavasti keskeiset toimenpiteet.

Hanketta hallinnoi Centria ammattikorkeakoulun matkailun koulutusohjelman T&K –palvelut. Hankkeen projektipäällikkönä ja sihteerinä toimi Sari Alajoki, jonkin verran avustavia töitä teki koulutusohjelman harjoittelija Päivi Priuska ja muutamat opiskelijat sekä Centrian taloushallinnon henkilöstö.

e) Kustannukset ja rahoitus

Kustannukset

Selite	Budjetti	Toteutunut
ostopalvelut, mm. asiantuntijapalkkiot	13500	13490,35
Palkkakulut, hankekoordinaattori (+ harjoittelija)	10 620	10610,44
matkakulut	2320	2318,91
muut kulut	955	863,31
vuokrat	870	865,33
vastikkeetta hankkeelle tehty työ	1000	1000
YHTEENSÄ	29265	29148,34

Rahoitus		
TE-keskus, valtio	18090	
Kuntaraha	4522	
Yks.rahallinen osuus	5653	5078
Talkootyö	1000	
Yhteensä	29265	

f) Raportointi ja seuranta

Hankkeen lyhydestä johtuen ohjausryhmäkokouksia järjestettiin vain yksi, loppukokous, jossa esiteltiin loppuraportti ja maksatushakemus liitteineen. Hanketta käytiin esittelemässä koko toteutusaikana useamman kerran yrityksissä ja muille yhteistyökumppaneille.

g) Toteutusolehtukset ja riskit

Toteutuksen suurimmat riskit liittyvät sitoutumiseen ja yhteistyöhalukkuuteen. Hankkeen suunnittelu tapahtui pääosin kesällä, johon osuu sekä projektihenkilöstön lomien, että toisaalta matkailuyrittäjien kiireisin aika. Riskinä saattoi pitää myös riittämätöntä me-henkeä yrittäjien kesken sekä kuntalaisten yhteistyöhaluttomuus tai kiinnostuksen puute. Riski liittyi myös tapahtuman oletettuun yleisempään kiinnostavuuteen. Jälkikäteen ajateltuna aikataulu osoittautui haastavaksi. Jos aikaa olisi ollut enemmän tapahtuman markkinointiin ja valmisteluun, tulos olisi todennäköisesti ollut vielä parempi.

Yhteistyökumppanit

Hankkeen yhteistyökumppaneina ovat toimineet Kalajoen kaupunki, entiset ja nykyiset matkailuyrittäjät, Kalajoen ammatti-instituutti Artema, Keskipohjanmaa konserni ja muut paikalliset mediat, Centrian muu henkilökunta, lähialueen kuntalaiset ja muut yksittäiset teemaan liittyvät tahot, Kalajoen kotiseutuyhdistys ja Kalajoen kirjasto.

Tulokset ja vaikutukset

Hankkeen tuloksena Hiekkasärkkien ja Kalajoen matkailun historiasta koottu kirjallinen ja kuvallinen materiaali saatiin ensimmäistä kertaa kootuksi kirjalliseen historiikin muotoon. Materiaalista työstettiin myös aikamatka -video, jotka molemmat ovat nähtävillä pysyvästi myös verkossa (Youtube ja myös osoitteesta www.hiekkasarkat100.fi/media).

Hanke tuotti myös julistenäyttelyn, jossa Hiekkasärkkien matkailun vuosikymmeniä esiteltiin valokuvien ja muun matkailuun liittyvän materiaalin avulla. Hanke toteutti myös oman www-sivuston (avattu kesäkuussa 2012, avoinna kesäkuun 2013 puoliväliin) sekä fb -sivuston markkinointia ja tiedotusta varten. Hanke järjesti puolitoistapäiväisen seminaarin Maailman matkailupäivänä 27. ja 28.9. johon liittyi myös kutsuvieraille iltatilaisuus. Tietoisuus Kalajoen matkailun historiasta lisääntyi sekä yrittäjillä, kuntalaisilla että laajemminkin. Tapahtuma herätti laajaa kiinnostusta myös valtakunnan mediassa ja edisti Hiekkasärkkien ja siellä olevien yritysten tunnettuutta entisestään. Hanke tuotti ja keräsi materiaalia, jota voivat hyödyntää sekä yritykset tuotekehityksessään että esim. koulut, kotiseutu- ja kulttuurityötä tekevät että tutkijat.

Esitykset jatkotoimenpiteiksi

Aiheen jatkotoimenpiteinä matkailuyritykset voivat hyödyntää materiaalia ja tietoa omassa markkinoinnissaan ja tuotteistamisessaan. Koulut ja kunnan kulttuuri- ja kotiseututoimi voivat myös käyttää materiaalia opetuksessa ja kotiseututyössä. Yksi konkreettinen jatkotoimenpide on saattaa historiikki painetun kirjan muotoon.

Allekirjoittajat ja päiväys

Ylivieskassa 30.6.2013

Sari Alajoki
Projektipäällikkö

